

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Prop. 202 S

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Endringer i statsbudsjettet 2021 under Helse- og omsorgsdepartementet for å dekke økte kostnader til koronasertifikat, under Justis- og beredskapsdepartementet om endringer i karantenehotellordningen, under Nærings- og fiskeridepartementet for å dekke kompensasjonsordning for utgifter til innreisekarantene ved bruk av utenlandsk arbeidskraft

*Tilråding fra Helse- og omsorgsdepartementet 21. mai 2021,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Innledning

Helse- og omsorgsdepartementet foreslår å øke bevilgningen under kap. 740 Helsedirektoratet, post 21 Spesielle driftsutgifter med 138 mill. kroner som følge av opprettelse av et koronasertifikat. Et koronasertifikat vil kunne bidra til å åpne opp samfunnet mer og kunne bidra til økt aktivitet gjennom resten av pandemien. Et koronasertifikat skal på en sikker og verifiserbar måte kunne dokumentere navn og fødselsdato, og inneholde en del som viser vaksinasjonsstatus, en del som viser testresultat, og en del som viser gjennomgått koronasykdom. Koronasertifikatet skal etableres i tråd med et felles europeisk rammeverk. Europakommisjonen la 17. mars frem et forslag om opp-

rettelse av et europeisk koronasertifikat for å legge til rette for økt bevegelighet over landegrensene under pandemien. Forslaget består av to rettsakter som etter planen skal vedtas og tre i kraft i EU i løpet av juni.

Nærings- og fiskeridepartementet, foreslår å øke bevilgningen under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 80 Kompensasjonsordning for utgifter til innreisekarantene ved bruk av utenlandsk arbeidskraft med 200 mill. kroner som følge av regjeringens forslag om forlengelse av kompensasjonsordningen for utgifter til innreisekarantene for arbeidskraft fra utlandet. Videreføring av ordningen med en tomånedersperiode til 30. juni 2021 ble foreslått av regjeringen i Prop. 195 S (2020–2021), der det ble varslet at

Endringer i statsbudsjettet 2021 under Helse- og omsorgsdepartementet for å dekke økte kostnader til koronasertifikat, under Justis- og beredskapsdepartementet om endringer i karantenehotellordningen, under Nærings- og fiskeridepartementet for å dekke kompensasjonsordning for utgifter til innreisekarantene ved bruk av utenlandsk arbeidskraft

regjeringen ville komme tilbake til Stortinget med bevilgningsforslag ved behov. Ordningen gir kompensasjon til merkostnader foretak har hatt i forbindelse med arbeids- og oppdragstakeres gjennomføring av innreisekarantene. Det skal ytes en sats på 1000 kroner per arbeids- eller oppdragstaker per døgn i innreisekarantene, avkortet av foretakets merkostnader.

Videre vurderer Justis- og beredskapsdepartementet å gjøre enkelte tilpasninger i karantenehotellordningen av kapasitetshensyn. Det foreslås at bevilgningen under kap. 451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, post 60 Refusjon til kommunene også kan dekke Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskaps direkteutgifter til understøttelse av kommunene ved eventuell etablering av enkelte nasjonale kapasiteter og statsforvalternes utvidede oppgaver knyttet til karantenehotellordningen. Dersom det viser seg hensiktsmessig å etablere en dispensasjonsordning, som gjør at innreisende kan søke om unntak fra karantenehotell og få en beslutning om dette i forkant av reisen, legges det til grunn at bevilgningen på posten også kan nyttes til å dekke kostnader forbundet ved en slik ordning uavhengig av hvilke organ som behandler slike saker. Det foreslås også at navnet på posten endres.

2 Bakgrunn

2.1 Om Koronasertifikat

Koronasertifikatet er et system for sikker og verifiserbar dokumentasjon av vaksinasjonsstatus, immunitet etter gjennomgått koronasykdom og testresultat, som bygger på EUs rammeverk for digitale grønne sertifikater. Sertifikatet kan vises digitalt på nett eller lastes ned til mobiltelefon for bruk uten å være koblet til internett, eventuelt skrives ut på papir. Sertifikatet skal bestå av identitetsopplysninger og tre medisinske deler. Identitetsopplysninger omfatter kun navn og fødselsdato. De medisinske delene består av en del som viser vaksinasjonsstatus, en del som viser immunitet etter gjennomgått koronasykdom og en del som viser testresultat.

2.2 Kort om prosessen for opprettelse av et europeisk koronasertifikat

Europakommisjonen la 17. mars 2021 frem et forslag om opprettelse av et europeisk koronasertifikat for å legge til rette for økt bevegelighet over landegrensene i EU under covid-19-pandemien

(digitalt grønt sertifikat). Forslaget består av to rettsakter som etter planen skal vedtas og tre i kraft i EU i løpet av juni og innlemmes i henholdsvis EØS-avtalen og Norges tilknytningsavtale til Schengen-samarbeidet. De to forordningene skal etablere et felles juridisk og teknisk rammeverk for utstedelse, verifikasjon og aksept av koronasertifikater i EØS.

Forhandlingene mellom Rådet for den europeiske union, Europaparlamentet og Europakommisjonen er ikke avsluttet og det må tas høyde for at det kan bli endringer i regelverket.

Den ene forordningen (COM/2021/130 final) er merket EØS-relevant og legger opp til at det skal være en rettighet for medlemsstatens borgere å få utstedt et koronasertifikat digitalt eller i papirformat. Sertifikatet skal kunne verifiseres i en annen medlemsstat enn der det er utstedt, slik at man under reiser skal kunne dokumentere status for vaksinasjon, immunitet etter sykdom eller testing. Et gyldig koronasertifikat skal ikke være en forutsetning for å kunne reise i EØS. Det er foreslått at det skal være opp til det enkelte land å bestemme bruken av sertifikatene og hvilke reiserestriksjoner som skal gjelde. Denne forordningen vil utgjøre substansen i EU-reguleringen av digitale grønne sertifikater og omfatter definisjoner, virkeområdet, kriterier for personvern og databeskyttelse. Hovedformålet er å legge til rette for fri personbevegelse under pandemien, noe som ligger i kjernen av EØS-avtalen. Bruk av koronasertifikater vil kunne få stor praktisk betydning både for borgere og markedsaktører i EØS. En samlet vurdering tilsier at utkastet til forordning bør vurderes som EØS-relevant.

Den andre forordningen (COM/2021/140 final) sier at tredjelandsborgere som bor eller oppholder seg lovlig i det felles reisområdet, vil omfattes av regelverket om koronasertifikater. Denne forordningen er Schengen-relevant.

2.3 Trinnvis realisering av norsk koronasertifikat

Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet, Norsk helsenett SF og Direktoratet for e-helse arbeider med å etablere en løsning som er i tråd med det foreslåtte europeiske rammeverket for digitale grønne sertifikater.

Det arbeides med en trinnvis realisering av de ulike delene av løsningene i sertifikatet. Første trinn som er en samlet visning av testresultat og vaksinasjonsstatus ble lansert tidlig i mai. I begynnelsen av juni vil sertifikatet inkludere gjennomgått koronasykdom og være verifiserbart. Det

Endringer i statsbudsjettet 2021 under Helse- og omsorgsdepartementet for å dekke økte kostnader til koronasertifikat, under Justis- og beredskapsdepartementet om endringer i karantenehotellordningen, under Nærings- og fiskeridepartementet for å dekke kompensasjonsordning for utgifter til innreisekarantene ved bruk av utenlandsk arbeidskraft

arbeides med sikte på at koronasertifikatet kan etableres i tråd med EUs rammeverk i slutten av juni.

2.4 Tekniske løsninger for koronasertifikat

Det norske koronasertifikatet bygger på de eksisterende løsningene på helsenorge.no, og på smittevernregistrene i Folkehelseinstituttet, herunder MSIS (Meldingssystem for smittsomme sykdommer) og SYSVAK (Nasjonalt vaksinasjonsregister). Etablering av koronasertifikatet krever tilpasninger i både SYSVAK og MSIS for å møte krav til minimumsdatasett, utvikling av verifikasjonsløsning, offline lagring, push-varsler og kobling opp mot EUs knutepunkt, oppgradering av infrastruktur for bedre ytelse i SYSVAK og MSIS, endringer i grensesnitt på helsenorge.no, påloggingskostnader (ID-porten) og etablering av veiledningstjenester til innbyggere.

3 Forslag om endring av bevilgning

Kap. 740 Helsedirektoratet

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Bevilgningen foreslås økt med 138 mill. kroner i 2021 til etablering av koronasertifikat og variable kostnader til forvaltning- og drift. Rammebetingelsene for koronasertifikatet, fra EU-kommisjonen og nasjonalt, er ikke avklart. Det medfører at det fortsatt er usikre forhold for hva utvikling, og drift- og forvaltning av koronasertifikat vil koste.

Etableringen av koronasertifikatet vil være midlertidig. Regjeringen vil eventuelt komme tilbake i de ordinære budsjettprosessene for budsjettvirkningene for 2022. Det vises for øvrig til Prop. 203 LS (2020–2021) Midlertidige endringer i smittevernloven mv. (koronasertifikat) og samtykke til deltakelse i EØS-komiteens beslutning om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) om koronasertifikat.

Kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet

Post 80 Kompensasjonsordning for utgifter til innreisekarantene ved bruk av utenlandsk arbeidskraft

I Prop. 195 S (2020–2021) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2021 foreslo regjeringen å videreføre kompensasjonsordningen for utgifter til innreisekarantene for arbeidskraft fra utlandet til 30. juni 2021. Det ble

varslet at bevilgningsbehovet knyttet til ordningen er svært usikkert, og at regjeringen ville komme tilbake til Stortinget med bevilgningsforslag ved behov.

De økonomiske konsekvensene av en forlengelse av ordningen er fortsatt svært usikre, og vil i stor grad avhenge av fremtidige innreiserestriksjoner, næringslivets etterspørsel etter, og mulighet for, bruk av utenlandsk arbeidskraft samt innretningen av innreisekarantenebestemmelsene fremover. Ordningen åpnet for søknader 10. mai 2021. Basert på de foreløpige søknadstallene sett i sammenheng med tilgjengelig statistikk og opplysninger gitt fra næringslivet, anser regjeringen det som sannsynlig at en forlengelse av ordningen til 30. juni 2021 medfører behov for økte bevilgninger. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen til ordningen med 200 mill. kroner, til 920 mill. kroner, gitt at Stortinget slutter seg til regjeringens forslag om forlengelse ved behandling av Prop. 195 S (2020–2021).

4 Forslag om tillegg i postomtale

4.1 Justis- og beredskapsdepartementet – endringer i karantenehotellordningen

Kap. 451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Post 60 Refusjoner til kommunene

I forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 43 S (2020–2021) – Endringer i statsbudsjettet 2020 under Justis- og beredskapsdepartementet ble det opprettet ny post 60 for refusjoner til kommunene på kap. 451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) for å dekke kommunenes utgifter til ordningen med karantenehotell. Bevilgningen til tiltaket ble også økt med 460 mill. kroner i forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 79 S (2020–2021), jf. Innst. 233 S (2020–2021), og i regjeringens forslag til tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett Prop. 195 S (2020–2021) hvor det er foreslått at bevilgningen økes med 1 153,4 mill. kroner.

De fleste oppgavene knyttet til karantenehotellordningen er lagt til kommunene. Kommunene får dekket sine utgifter til karantenehotellordningen av staten gjennom en refusjonsordning hos Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) etter nærmere bestemmelser fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet. Hvilke kommuner som har karantenehotell, er avklart

Endringer i statsbudsjettet 2021 under Helse- og omsorgsdepartementet for å dekke økte kostnader til koronasertifikat, under Justis- og beredskapsdepartementet om endringer i karantenehotellordningen, under Nærings- og fiskeridepartementet for å dekke kompensasjonsordning for utgifter til innreisekarantene ved bruk av utenlandsk arbeidskraft

gjennom avtaler med de aktuelle kommunene og statsforvalterne.

Karantenehotellordningen fungerer i det vesentlige godt og som tilsiktet, men DSB rapporterer om at byrden er skjevt fordelt mellom statsforvalterne og kommunene, og at ordningen er svært belastende for noen kommuner. Det er kommunene rundt de store grenseovergangene som tar imot brorparten av de innreisende, og det er derfor store forskjeller i trykket på de ulike karantenehotellene. For å avlaste kommunene i deres oppdragsløsning, kan det bli aktuelt at DSB etablerer enkelte kapasiteter på nasjonalt nivå. Dette er blant annet sentral støtte til administrasjon av karantenehotell og enkelte avlastningshotell ved de største grensepasseringsstedene. Det kan også bli aktuelt å gi enkelte statsforvaltere utvidede oppgaver knyttet til karantenehotellordningen, der statsforvalternes utgifter også refunderes på posten etter nærmere bestemmelser fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet.

Regjeringen foreslår at DSBs direkteutgifter til understøttelse av kommunene ved en eventuell etablering av enkelte nasjonale kapasiteter og statsforvalternes utgifter ved eventuell utvidelse av sine oppgaver knyttet til karantenehotellordningen kan dekkes over bevilgningen på posten. Dersom det viser seg hensiktsmessig å etablere

en dispensasjonsordning, som gjør at innreisende kan søke om unntak fra karantenehotell og få en beslutning om dette i forkant av reisen, legges det til grunn at bevilgningen på posten også kan nyttes til å dekke kostnader forbundet ved en slik ordning uavhengig av hvilket organ som behandler slike saker.

På bakgrunn av forslaget om at statsforvalterne skal kunne be om refusjon for utvidede oppgaver knyttet til karantenehotellordningen foreslår regjeringen at navnet på posten endres til *Refusjoner til kommunene og statsforvalterne mv.*, jf. forslag til romertallsvedtak.

Helse- og omsorgsdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i statsbudsjettet 2021 under Helse- og omsorgsdepartementet for å dekke økte kostnader til koronasertifikat, under Justis- og beredskapsdepartementet om endringer i karantenehotellordningen, under Nærings- og fiskeridepartementet for å dekke kompensasjonsordning for utgifter til innreisekarantene ved bruk av utenlandsk arbeidskraft.

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om endringer i statsbudsjettet 2021 under Helse- og omsorgsdepartementet for å dekke økte kostnader til koronasertifikat, under Justis- og beredskapsdepartementet om endringer i karantenehotellordningen, under Nærings- og fiskeridepartementet for å dekke kompensasjonsordning for utgifter til innreisekarantene ved bruk av utenlandsk arbeidskraft i samsvar med et vedlagt forslag.

Endringer i statsbudsjettet 2021 under Helse- og omsorgsdepartementet for å dekke økte kostnader til koronasertifikat, under Justis- og beredskapsdepartementet om endringer i karantenehotellordningen, under Nærings- og fiskeridepartementet for å dekke kompensasjonsordning for utgifter til innreisekarantene ved bruk av utenlandsk arbeidskraft

Forslag

til vedtak om endringer i statsbudsjettet 2021 under Helse- og omsorgsdepartementet for å dekke økte kostnader til koronasertifikat, under Justis- og beredskapsdepartementet om endringer i karantenehotellordningen, under Nærings- og fiskeridepartementet for å dekke kompensasjonsordning for utgifter til innreisekarantene ved bruk av utenlandsk arbeidskraft

I

I statsbudsjettet for 2021 gjøres følgende endringer:

Utgifter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
740		Helsedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med.....	138 000 000
		fra kr 126 735 000 til kr 264 735 000	
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	80	Kompensasjonsordning for utgifter til innreisekarantene ved bruk av utenlandsk arbeidskraft, forhøyes med.....	200 000 000
		fra kr 720 000 000 til kr 920 000 000	

II

Endring i postbetegnelse

Stortinget samtykker i at kap. 451, post 60 endrer betegnelse fra Refusjoner til kommunene til Refusjoner til kommunene og statsforvalterne mv.

=====

